

MENING MED NATUREN, MENING MED LIVET

Af Bo Skaarup

Bo Skaarup
Siden 1. februar 2013 direktør ved
Naturhistorisk Museum i Aarhus

Indhold 119(1 & 2)

VIDENSKABELIGE ARTIKLER

Line Holm Andersen, Cino Pertoldi, Volker Loeschke, Jørgen Terp Laursen, Trine Hammer Jensen og Torsten Nygård Kristensen: Kan kirkeuglen (*Athene noctua*) reddes i Danmark..... 1

Hans Guldager Christiansen, Birger Prehn og Bernt Løjtnant: Reliktplanter ved de Sydvestsjællandske herregårde.. 11

Carl Chr. Kinze: To "nye" hvalarter for danske farvande..... 27

Søren Toft: Spindlerfaunaen i Nationalpark Thy..... 33

Jens Reddersen: Haveplanter ved hustomter i Mols Bjerger..... 48

Henrik Sell, Kent Olsen, Christina Vedel-Smith og Jannie Svendsen: Effekter af menneskeskabt forstyrrelse på Rødrygget tornskade (*Lanius collurio*) ynglende i forskellige habitattyper 55

NATURHISTORIE FRA DANMARK

Bent Lauge Madsen: Hvorfor har de små vandkalves larver en lang snude..... 66

BOGANMELDELSER

Vinterbotanik. Signe Frederiksen og Bo B. Johansen..... 9

Tofte skov og mose. Redaktion Poul Hald Mortensen 24

Spis vilde planter. Af Edith Agerbo og Dorte Rhode Nissen 25

Rævehvalpen. Af Sussie Pagh og Morten Hilmer 26

FORENINGSMEDDELSER 10

Lederen: I de kommende numre af Flora og Fauna vil lederen være skrevet af forskellige fremtrædende personer som er meningsdannere med indflydelse på dansk naturformidling og naturforvaltning. *red*

Hvad mon man tænker den sidste dag i livet? Hvad mon man ser tilbage på med fryd? Hvad man nåede eller ikke nåede - fik udrettet? Svaret må nødvendigvis svæve i luften, men fornemmelsen af at være på rette vej og godt undervejs er en dyrebar størrelse. For de fleste indfinder den rare mavefornemmelse sig naturligt, når snakken falder på børn, familie og nære venner, livets højdepunkter og hjørnesten. Følelsen af betydning for nogen eller noget, dét at gøre en positiv forskel. Når det kommer til arbejdslivet spredes feltet i forskellige retninger. Her møder man de glade og knap så tilfredse, de heldige og uheldige. Holdningerne til livets absolut største tidssluger er mangfoldige. Og sjældent knyttet ensidigt op på økonomisk formåen, men tit forbundet med glæden eller den uforløste søgen efter livets dybere mening, at bruge tiden på netop dét som giver den største personlige tilfredsstillelse, hjemme eller på jobbet. For min del er livets mening tæt forbundet med naturens forunderlige verden. Sådan har det altid været. Jeg synes på forunderlig vis at være allieret og knyttet til naturen og dens eventyr, oplevelser og fascinerende facetter. Motivationen stammer givetvis fra barndommen, fra drengeventyr på forladede voldterræner i Hvidovre, fra Sejrbugtens vande, hvor jeg ivrigt fiskede og snorklede dag og nat. Måske fra Djurslands varierede landskaber, hvor jeg ferierede eller fra kælderværelsets minibiosfære, hvor hjemmelavede akvarier og terrarier fyldte drengærene med levende naturhistorie og biologisk nysgerrighed. Et nørdeliv blandt salamandre, haletudser og bankende torskehjerter.

At dele begejstringen og glæden ved naturen giver mig den dybeste mening! At bruge livet på at viderebringe glæden til andre, især børn og unge kan ikke stikkes. Jeg glæder mig hver dag over at gå på arbejde, bruge min dag, energi og begejstring på at skabe oplevelser og relationer imellem mennesker og natur. Motivationen til at gøre en positiv forskel, at få folk til at se, opleve og kaste deres fascination og kærlighed på naturens vidunder er min indre "motor" i håbet om, at dét som betyder noget, også er det, man kærer om, bevarer og beskytter. Sådan er det for mig. Jeg tror også det

gælder andre. Deri ligger min motivation til at formidle naturens værdier livet igennem - uden ophold.

At skabe relationer er naturformidlingens vigtigste mission. Ikke nødvendigvis at give svar og facit på alle livets spørgsmål, men at pirre nysgerrigheden, viderebringe lysten til at søge svar og sammenhænge - lade sig gribe af fascination.

Naturhistorie kan være dræbende og forførerisk, afhængig af hvordan den gribes an, og ofte betinget af, om man mærker formidlerens gejst eller budskabet blot "leveres" som en livløs hyldevare. Det halvkvædede skilt, den monotone publikation og den livsforladte powerpoint præsentationen kan tage gassen ud af de fleste, formidlet uden sjæl og engagement. Ligeså udstillingen som ser flot ud, men ikke flytter noget, ikke rammer de besøgendes sjæl - blot nulstiller lysten til genbesøg. Mulighederne for at fejle er mange og løsningerne på succes ikke ligetil, men naturformidlingens bankende hjerte skal altid kunne mærkes og høres, gerne bryde grænser og forestillinger - skabe reaktioner og relationer. Om den gør en stor eller lille forskel er ikke det væsentligste. Det enkelte skridt op af bjergets skråninger synes måske ubetydeligt, men alle bjerge bestiges et skridt ad gangen - også de højeste!

Blandt naturformidlere og udstillingsfolk møder man en mangfoldig skare af professionelle - de dygtige og knap så dygtige, de interessante og de knap så spændende. Dem der på forunderlig vis griber publikum i deres hule hånd, og dem der godhjertet gør deres bedste, og alligevel fejler gang på gang. Holdningerne til hvad god naturformidling er, er i sandhed individuel, men uden den personlige glæde og begejstring mangler naturformidlingens vigtigste ingredienser. Blikket for, for hvis skyld man formidler!

At begejstre dig, dine børn, dine venner og naboer er naturformidlerens største belønning - tilfredsstillelsen ved at mærke, at man har gjort en forskel - beriget andre med viden og glæde ved naturens mange facetter.